

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 572/2020-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Lenkou Rolinovou, Stránske 358, Rajecké Teplice, vo veci namietaného porušenia základných práv na riadny zákonný proces podľa čl. 17 ods. 2, na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1, 2 a 3 a na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na rešpektovanie súkromného života podľa čl. 8 a na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín v súvislosti s výkonom prehliadky iných priestorov a pozemkov v konaní vedenom pod sp. zn. ORPZ-TN-OKP1-800/2019, uznesením Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trenčíne ČVS: KRP-119/1-VYS-TN-2019 z 13. decembra 2019, uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v Trenčíne č. k. 1 Kv 1/20/3300-11 z 18. februára 2020 a postupom generálneho prokurátora Slovenskej republiky a jeho oznámením sp. zn. IV Pz 85/20/1000 z 29. júla 2020, ako aj namietaného porušenia základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín v súvislosti s jeho výsluchom z 11. septembra 2019 v konaní vedenom pod ČVS: ORP-447/1-VYS-TN-2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. októbra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenia základných práv na riadny zákonný proces podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1, 2 a 3 ústavy a na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného života podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) v súvislosti s výkonom prehliadky iných priestorov a pozemkov v konaní vedenom pod sp. zn. ORPZ-TN-OKP1-800/2019, uznesením Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trenčíne ČVS: KRP-119/1-VYS-TN-2019 z 13. decembra 2019 (ďalej len „uznesenie krajského riaditeľstva“), uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v Trenčíne č. k. 1 Kv 1/20/3300-11 z 18. februára 2020 (ďalej len „uznesenie krajskej prokuratúry“), postupom generálneho prokurátora Slovenskej republiky a jeho oznámením č. k. IV Pz 85/20/1000-9 z 29. júla 2020 (ďalej len „oznámenie generálnej prokuratúry“), ako aj porušenie základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy postupom okresného riaditeľstva v súvislosti s jeho výsluchom z 11. septembra 2019 v konaní vedenom pod ČVS: ORP-447/1-VYS-TN-2019.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením krajského riaditeľstva bolo voči sťažovateľovi vznesené obvinenie podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spáchanej formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona k § 172 ods. 1 písm. a) a d) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona, v zmysle neskoršej zmeny právnej kvalifikácie pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej

výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spáchanej formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona k § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že sťažovateľ a [REDAKOVANÉ] spoločne, približne od jari 2019 až do 11. septembra 2019, v nehnuteľnosti postavenej na parcele č. 237 v obci [REDAKOVANÉ], zapísanej v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ] ako mechanizačná dielňa – nebytový priestor nachádzajúci sa v areáli Poľnohospodárskeho družstva [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poľnohospodárke družstvo“), ktorý mal [REDAKOVANÉ] na základe nájomnej zmluvy prenajatý od poľnohospodárskeho družstva ako vlastníka, za prenájom ktorého platili spoločne, neoprávnene vyrobili a prechovávali drogu tým spôsobom, že tu začali pestovať rastliny konope (marihuana) pre účely ich dopestovania do zrelosti a následnej konzumácie (fajčenia), ktoré najskôr, keď boli rastliny malé, sťažovateľ s vedomím [REDAKOVANÉ] pestoval v črepníkoch v uvedených priestoroch a neskôr, keď vyrástli a boli väčšie, tak ich premiestnil do neďalekého poľa, na ktorom rástla kukurica, kde sa o konope priebežne staral, pričom 10. septembra 2019 všetky zasadené zelené rastliny marihuany sťažovateľ a [REDAKOVANÉ] spoločne nanosili z kukuričného poľa späť do týchto prenajatých priestorov. Dňa 11. septembra 2019 bola na základe príkazu vyšetrovateľa okresného riaditeľstva z 13. augusta 2019 vykonaná prehliadka iných priestorov a pozemkov so súhlasom prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín, pri ktorej [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] polícii dobrovoľne vydal 1 – 10 ks zelených rastlín, ktorých znaleckým skúmaním na Kriminalistickom a expertíznom ústave Policajného zboru Bratislava bolo po ich vysušení zistené, že ide o sušené konope (marihuana) s celkovou hmotnosťou 1 591,07 g, z toho upotrebitelná čas rastlinného materiálu mala hmotnosť 775,39 g, čo zodpovedá najmenej 1551 bežným jednotlivým dávkam drogy, ako aj sušené konope (marihuana) s celkovou hmotnosťou 82,28 g, čo zodpovedá najmenej 93 bežným jednotlivým dávkam drogy, spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa. Celková hodnota zaistených drog je podľa odborného vyjadrenia Protidrogovej centrály Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru najmenej 5 575,44 €.

3. Sťažovateľ namieta, že v uznesení o vznesení obvinenia, a predtým tiež v príkaze na prehliadku iných priestorov a pozemkov (ďalej len „príkaz“) je uvedená neurčitá, ba až

zmätočná špecifikácia priestorov, ktoré mali byť predmetom prehliadky. Prehliadka bola podľa príkazu nariadená v nebytovom priestore mechanizačnej dielne v [REDACTED], [REDACTED] a predmet prenájmu, v ktorom bola vykonaná prehliadka, sa nenachádza na adrese [REDACTED] – ide o úplne odlišný objekt, a to administratívnu budovu situovanú v inom katastrálnom území a postavenú na inom pozemku, ako bola v skutočnosti vykonaná prehliadka priestorov. Táto iná stavba je evidovaná na [REDACTED] Okresným úradom Trenčín, pre k. ú. [REDACTED], a to ako administratívna budova postavená na pozemku – parcele registra KN-E č. 1562/24.

4. V príkaze bola nielenže označená odlišná nehnuteľnosť ako tá, v ktorej bola prehliadka reálne vykonaná, ale aj nejednoznačne identifikovaný pozemok, na ktorom mala byť postavená stavba, v ktorej sa nachádza nebytový priestor ako objekt prehliadky.

5. Sťažovateľ napáda zákonnosť výkonu prehliadky, ktorá bola uskutočnená na podklade nespôsobilého príkazu. Z charakteru uvedeného typu zaisťovacieho prostriedku trestného konania je zrejmé, že sa vykonáva vo vzťahu k priestoru, teda príkaz oprávňuje orgány činné v trestnom konaní za podmienok v ňom uvedených vstúpiť do priestoru verejne neprístupnému, ktorý inak požíva ochranu vrátane jeho nedotknuteľnosti.

6. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť, o ktorej rozhodol prokurátor krajskej prokuratúry uznesením z 18. februára 2020 tak, že jeho sťažnosť zamietol ako nedôvodnú. V tomto uznesení krajská prokuratúra na margo uvedených námietok sťažovateľa uviedla, že veci boli dobrovoľne vydané spoluobvineným [REDACTED]. Ďalej konštatovala, že tieto stopy neboli zaistené a ani odňaté, tieto pojmy a inštitúty sú diametrálne odlišné od dobrovoľného vydania veci. Vzhľadom na dobrovoľné vydanie veci nie je údajne daný ani dôvod zaoberať sa dôvodnosťou a náležitosťami príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov tak, ako to namietal sťažovateľ, ale napokon zaujala k tomu svoje stanovisko.

7. Podľa prokurátora [REDACTED] vedený pre k. ú. [REDACTED] netvoril prílohu príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov, a preto jeho obsah v časti

týkajúcej sa vymedzenia priestoru, v ktorom sa mala prehliadka vykonávať, bol s ohľadom na všetky použité identifikátory zmätočný.

8. Sťažovateľ v tejto súvislosti polemizuje s názorom krajskej prokuratúry týkajúcim sa rozdielu medzi pojmami vydanie a odňatie vecí. Príkaz podľa neho nespĺňa požiadavky stanovené § 168 ods. 1 Trestného poriadku, nevymenúva ani jednu skutočnosť, ktorá rozumne zdôvodňuje predpoklad o páchaní trestnej činnosti (či posilňuje podozrenie z páchania tejto činnosti). Príslušný vyšetrovateľ Policajného zboru, ktorý príkaz vydal, len prevzal výrokovú vetu z uznesenia o začatí trestného stíhania vo veci ČVS: ORP-447/1-VYS-TN-2019 z 28. júna 2019 a neuvádza ani jednu indíciu svedčiacu v prospech dôvodnosti takéhoto podozrenia.

9. Sťažovateľ v sťažnosti napádal aj postup vyšetrovateľa okresného riaditeľstva, ktorý ho pri výsluchu konanom 11. septembra 2019 vypočúval v procesnom postavení svedka. Sťažovateľ predpokladá, že pred jeho výsluchom bol vypočúvaný [REDAKOVANÉ] ako zadržaný – podozrivý. V zmysle protokolácie v zápisnici o výsluchu [REDAKOVANÉ] vyplýva, že menovaný bol vypočúvaný v čase od 11.25 h do 12.25 h vyšetrovateľom [REDAKOVANÉ]. Podľa zápisnice o výsluchu sťažovateľa z tohto istého dňa bol tento vypočúvaný od 11.00 h do 11.55 h tým istým vyšetrovateľom. Časové údaje v zápisniciach o výsluchoch sú zrejme nesprávne, keďže reálne nemohol jeden vyšetrovateľ uskutočniť paralelne dva samostatné výsluchy s rôznymi osobami.

10. Z vyťažovania [REDAKOVANÉ] vyplynulo, že všetok rastlinný materiál, ktorý dobrovoľne vydal v rámci prehliadky iných priestorov, mal patriť sťažovateľovi, sťažovateľ ho mal zasadiť a starať sa oň. Vzhľadom na obsah jeho výpovede mal byť sťažovateľ vypočúvaný nie ako svedok, ale ako osoba, ktorú je potrebné vypočuť k okolnostiam nasvedčujúcim, že mala spáchať trestný čin v zmysle § 196 ods. 2 Trestného poriadku. Podľa označeného zákonného ustanovenia má takáto osoba právo na právnu pomoc advokáta, o ktorom musí byť pred samotným výsluchom poučená, a ak toto právo chce uplatniť, musí jej to byť umožnené, čo sa však nestalo, čím bolo porušené aj jeho základné právo podľa čl. 47 ods. 2 ústavy.

11. S apeláciou na už uvedené skutočnosti sťažovateľ podal návrh na zrušenie právoplatného uznesenia prokurátora krajskej prokuratúry JUDr. Ľuboša Beňa z 18. februára 2020. Oznámením generálnej prokuratúry bol sťažovateľ prostredníctvom svojej obhajkyne upovedomený, že generálny prokurátor nezistil dôvody na prijatie opatrení na nápravu, a preto návrh sťažovateľa odložil ako nedôvodný.

12. Generálny prokurátor konštatoval, že návrh sťažovateľa na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku neobsahoval iné podstatné skutočnosti ako tie, ktoré už posudzoval a o ktorých už rozhodol prokurátor krajskej prokuratúry, s ktorým sa plne stotožňuje, nebude už k nemu zaujímať osobitné stanovisko. V stanovisku poukázal iba na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva vo vzťahu k pripomienke sťažovateľa o tom, že v obsahu uznesenia sa krajský prokurátor nevysporiadal a nereagoval na všetky jeho námietky. Generálny prokurátor v oznámení neuviedol žiadne vlastné argumenty osvetľujúce zákonnosť uznesenia krajskej prokuratúry, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo.

13. Sťažovateľ akcentuje, že vo vzťahu k jeho námietkam týkajúcim sa zákonnosti príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov považuje s tým súvisiacu argumentáciu nedostatočne zdôvodnenú, čím sa uznesenie krajskej prokuratúry a oznámenie generálnej prokuratúry javia ako právne nekorektné, neúplné a nepresvedčivé.

14. K vzniknutému procesnému nedostatku trestného konania, konkrétne k odopretiu sťažovateľovho práva na právnu pomoc advokáta v zmysle § 196 ods. 2 Trestného poriadku, nedostal sťažovateľ od orgánov prokuratúry žiadne vysvetlenie.

15. Ako vyplýva zo zápisnice o výsluchu sťažovateľa z 10. februára 2020, sťažovateľ bol faktickým spolu nájomcom predmetu nájmu, v ktorom sa uskutočnila prehliadka, tieto priestory užíval na zábavu, ako aj nepravidelnú pracovnú činnosť a z tohto titulu tiež prispieval na úhradu nájomného a rovnako predmet nájmu užíval spoluobvinený [REDACTED] pre vlastné koníčky a taktiež na pracovnú činnosť, konkrétne na výkon servisných zásahov do počítačov, tlačiarň a ich príslušenstva,

16. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby v predmetnej veci svojím nálezom rozhodol, že jeho označené základné práva podľa ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1) postupom okresného riaditeľstva, uznesením krajského riaditeľstva, ako aj uznesením krajskej prokuratúry a oznámením generálnej prokuratúry boli porušené, zrušil uznesenia krajského riaditeľstva, krajskej prokuratúry a oznámenie generálnej prokuratúry a vec vrátil na ďalšie konanie.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

17. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

18. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

19. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

20. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

21. Článok 21 ods. 1 ústavy obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva. Podľa čl. 21 ods. 2 ústavy domová prehliadka je prípustná len v súvislosti s trestným konaním, a to na písomný a odôvodnený príkaz sudcu. Spôsob vykonania domovej prehliadky ustanoví zákon. Podľa čl. 21 ods. 3 ústavy iné

zásahy do nedotknuteľnosti obydlia možno zákonom dovoliť iba vtedy, keď je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu života, zdravia alebo majetku osôb, na ochranu práv a slobôd iných alebo na odvrátenie závažného ohrozenia verejného poriadku. Ak sa obydlie používa aj na podnikanie alebo vykonávanie inej hospodárskej činnosti, takéto zásahy môžu byť zákonom dovolené aj vtedy, keď je to nevyhnutné na plnenie úloh verejnej správy.

22. Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

23. Podľa čl. 8 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať s výnimkou prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom alebo zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných.

24. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

25. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

26. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

27. Podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku generálny prokurátor zruší právoplatné rozhodnutie prokurátora alebo policajta, ak takým rozhodnutím alebo v konaní, ktorému predchádzalo, bol porušený zákon.

28. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

29. Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane zdôrazňuje, že trestné konanie od svojho začiatku až do konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. II. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07).

30. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je založená na princípe subsidiarity. Princíp subsidiarity znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií.

31. Ústavný súd poukazuje na to, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených. V prebiehajúcom trestnom konaní prípravnom, resp. v konaní, ktoré bolo iba začaté, možno i prípadné protiústavné procesné vady napraviť v rámci celého konania obvyklým a zákonom predvídateľným spôsobom, a to predovšetkým samotnými všeobecnými súdmi. Ingerenciu ústavného súdu do rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní je preto v prípravnom trestnom konaní potrebné považovať, azda s výnimkou úplne mimoriadnej situácie, za neprípustnú. Napokon, ak sťažovateľ tvrdí aj to, že dôkazy, ktorými vyšetrovateľ odôvodnil vznesenie obvinenia, boli v tomto prípade nezákonné, bolo by v úplnom rozpore s už uvedeným princípom subsidiarity, ak by mal toto tvrdenie sťažovateľa posudzovať ústavný súd ešte pred príslušným všeobecným súdom. Navyše, ak je predmetné konanie iba v počiatočnom štádiu (vznesenie obvinenia, pozn.), aj odhad, či sa vôbec dostane do štádia konania pred súdom, je v takomto prípade predčasný, a preto spravidla až po právoplatnom skončení trestného konania možno na ústavnom súde namietat také pochybenia príslušných orgánov verejnej moci, ktoré neboli odstránené v jeho dovtedajšom priebehu a ktoré mohli vo svojich dôsledkoch spôsobiť porušenie práv a slobôd označených sťažovateľom v jeho ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, s výnimkou mimoriadnych situácií, napríklad ak je súčasne dotknutá osobná sloboda jednotlivca, čo v tomto prípade nebolo nijako preukázané.

32. Ústavný súd za podstatu tejto ústavnej sťažnosti považoval namietané porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 47 ods. 2 ústavy postupom vyšetrovateľov okresného riaditeľstva a krajského riaditeľstva, ako aj postupom krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry.

33. V súvislosti s námietkou sťažovateľa o nezákonnom postupe orgánov činných v trestnom konaní, teda vyšetrovateľov okresného riaditeľstva a krajského riaditeľstva, ústavný súd uvádza, že nie je v právomoci ústavného súdu preskúmavať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov vyšetrovateľov v priebehu trestného stíhania (III. ÚS 598/2012). Táto právomoc prináleží na to zákonom určeným štátnym orgánom, najmä však orgánom prokuratúry Slovenskej republiky [§ 17 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“)], ktorá vykonáva dozor nad zachovaním zákonnosti v prípravnom konaní (§ 230 a nasl. Trestného poriadku).

34. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť (I. ÚS 103/02, III. ÚS 152/03, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06).

35. K sťažovateľom namietanému porušeniu označených práv v tejto časti ústavnej sťažnosti postupom vyšetrovateľov okresného riaditeľstva a krajského riaditeľstva ústavný súd konštatuje, že právomoc krajskej prokuratúry na preskúmanie napadnutého postupu vyšetrovateľov okresného riaditeľstva a krajského riaditeľstva vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti, a preto ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

36. Vo vzťahu ku konaniu a uzneseniu krajskej prokuratúry, ktorá preskúmavala uznesenie vyšetrovateľa krajského riaditeľstva, ústavný súd uvádza, že sťažovateľ mal

k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich základných práv v zmysle zákona o prokuratúre a Trestného poriadku, ktorý aj využil. Ústavný súd preto túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

37. Vo vzťahu k oznámeniu generálnej prokuratúry ústavný súd považuje uviesť, že návrhom sťažovateľa sa primerane zaoberala, ale keďže ho nepovažovala za dôvodný a súčasne nezistila dôvody na prijatie opatrení podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku, tak sa iba plne stotožnila zo závermi krajskej prokuratúry.

38. Podľa názoru ústavného súdu sú závery krajskej prokuratúry, na ktoré odkazuje generálna prokuratúra, jasné, zrozumiteľné a primeraným spôsobom odôvodnené na s. 4 až s. 7 a námietky sťažovateľa uvedené v sťažnosti z 3. februára 2020 nemajú žiadne opodstatnenie, pretože tieto samostatne a ani spoločne nedosahujú v okolnostiach danej veci a preukázaného skutkového stavu takú intenzitu, ktorá by si v tomto prípade zasluhovala pozornosť ústavného súdu. Iba nesúhlas sťažovateľa so skutočnosťami uvedenými v uznesení krajskej prokuratúry i následne v oznámení generálnej prokuratúry, ktorá sa s jej uznesením stotožnila, nemôžu spochybniť ich závery, a v tomto prípade ústavný súd nezistil také dôvody, ktoré by nasvedčovali aj prípadnému porušeniu označených základných práv sťažovateľa, ktorý bol aj podľa „spoluobvineného“ zjavne pestovateľom rastliny, z ktorej by sa dali vyrobiť aj značné množstvá dávok drogy (bod 2), čo nepochybne zakladalo prípustnosť jeho obvinenia v tejto etape trestného konania, tak ako to vyhodnotili orgány prokuratúry.

39. Ústavný súd takto nemal žiadny relevantný dôvod na prípadný mimoriadny zásah už do prípravného trestného konania podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku bez ohľadu na to, že tieto orgány nedali všetky odpovede na jeho námietky prednesené v tomto konaní. Na druhej strane je však potrebné podotknúť, že sťažovateľ ani výslovne nenamietal porušenie svojich označených práv podľa ústavy a dohovoru v prípravnom konaní pred krajskou a generálnou prokuratúrou, ale tieto práva prvýkrát namietal až v konaní o ústavnej sťažnosti. Navyše, v ďalšej fáze prípravného konania bolo možné napraviť údajný

nedostatok jeho právneho zastúpenia pred vyšetrovateľom okresného riaditeľstva, keďže sťažovateľ takú možnosť nepochybne neskôr dostal a využil.

40. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že zvolený postup generálnej prokuratúry je ústavnoprávne akceptovateľný. Ústavný súd v tejto časti preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu